

Kardos László

Pán Kardos sa narodil v Plešivci, ale od roku 1980 žije v Rožňave. Preto možno konštatovať, že preto je „dvojdomevým“ lokálpatriotom svojho rodiska a bydliska. Srdcu blízky je mu tak Plešivec, ako aj Rožňava. Obe miesta má rád.

Už od mladosti ho zaujali humanitné vedy, ako literatúra a história. S veľkým záujmom a so zánietením sa začal zaoberať miestnou a župnou - regionálnou históriou, čomu sa venuje dodnes. Prvou jeho písomnou prácou bol opis diania Plešiveckej konferencie v roku 1927. Neskôr napísal krátku históriu Miklóssyovej oceľovej továrne v Plešivci. V roku 1999 so svojimi priateľmi založil občianske združenie Spolok za rodnú zem Plešivec - Pro Pátria Pelsőciensis Társaság s cieľom vyhládať, publikovať miestne udalosti, život a činnosť miestnych osobností, publikovať ich a tak zachovať kultúrne dedičstvo predkov. Dvadsať rokov je organizátorom miestopisnej vlastivednej súťaže pre žiakov základných škôl v Plešivci. Je aj spoluorganizátorom spomienkových, kultúrnych a spoločenských akcií v rámci obce Plešivec. Ako lokálpatriot je autorom šesnástich, a spoluautorom dvoch miestopisných prác. Redigoval reprintové vydania troch regionálnych diel s historickou tematikou. V období 2002 - 2013 bol redaktorom miestneho občasnika Pelsőci Hírnök - Plešivecký Hlásnik. So svojimi spolupracovníkmi v roku 2016 vydali knihu s názvom Potulky dejinami Plešivca. Je držiteľom niekoľkých obecných a krajských ocenení. V roku 2011 založil facebookovú stránku Pro Pátria

Pelsőciensis Társaság- Spolok za rodnú zem Plešivec s miestopisným zameraním. V tom istom roku vytvoril aj dvojjazyčnú facebookovú stránku s historickou tematikou na počesť niekdajšieho spolku Rozsnyói Társalgási Egylet - Rožňavský besedný spolok, ktorá má dlhoročnú tradíciu, s cieľom oboznámiť verejnosť s výsledkami jeho bádateľskej, zberateľskej práce a predstaviť kultúrne dedičstvo mesta Rožňava. Od tej doby skoro každý deň na tejto stránke zverejňuje fotografie, pohľadnice mesta a svoje postrehy o dianí, o osobnostiach, literárnych a umeleckých dielach týkajúcich sa minulosti a súčasnosti Rožňavy. V spolupráci so Zoltánom Beke a Alexandrom Derdom v roku 2002 vydali knihu História sochy Lajosa Kossutha v Rožňave 1902 - 2002. V roku 1999 ho zaujal tragický osud židov v Plešivci, čo aj publikoval a o niekoľko rokov neskôr v spolupráci s Pálom Filickým napísali krátke dejiny rožňavskej izraelskej komunity. S mnohými spoluobčanmi inicioval realizáciu vyhotovenia pamätnej tabule na pamiatku Rožňavských obetí holocaustu na stene radnice. Bol spoluorganizátorom postavenia a odhalenia pamätníka holocaustu na mestskom cintoríne v Rožňave. V roku 2006 napísal krátku históriu vzniku tohto pamätníka a nasledujúci rok v samostatnej publikácii epilóg k tejto histórii. V roku 2008 zozbieral a redigoval vydanie písomnej práce Miklósa Markó v maďarskom jazyku s názvom Spomienky domobrancov z Rožňavy a jeho okolia v rokoch 1848 – 1849.

Vždy mu boli blízki ľudia, ktorí dobrovoľne prijali nejakú spoločenskú prácu bez nároku na odmenu, ale so zánietením venovali tomu svoj voľný čas a s radosťou to vykonávali v prospech celého miestneho spoločenstva. Jeho príkladmi sú Sámuel Szentpétery kronikár, Kálmán Tichy maliar a spisovateľ, Eva Krajcsiová archivárka, Hedviga Támárová bibliografka a Gábor Tököly historik. Tieto osobnosti si určite zaslúžia našu vďaku a ocenenie samosprávy za ich hodnotnú a nezištnú prácu.

Kardos László Pelsőcön született. 1980-tól Rozsnyón él. így elmondható, hogy a szülőhelye és lakhelye kétlaki lokálpatriótája lett. Közel áll szívéhez úgy Pelsőc, mint Rozsnyó. Mindkettőt szereti. Fiatalságától kezdve vonzódott a humán tudományokhoz az irodalomhoz és a történelemhez. Nagy érdeklődéssel és odaadással kezdett el foglalkozni a helyi, a megyei és a közeli vidék történelmével, amelyet ma is folytat. Első írásában az 1927-es Pelsőci Konferencia történéseivel foglalkozott. Később megírta a pelsőci Miklóssy- féle acélárugyár történetét. 1999-ben társaival megalapította a Pro pátria Pelsőciensis Társaságot, mint polgári társulást, amelynek célja felkutatni a helyi történéseket, egyes helyi személyiségek életét és munkásságát, közreadni azt és megőrizni az elődök hátrahagyott kulturális örökségét. Húsz éve szervezi a pelsőci alapiskolások helytörténeti, honismereti versenyét. Pelsőcön társszervezője a megemlékező, kulturális és társadalmi rendezvényeknek. Mint lokálpatrióta tizenhat helytörténeti munka szerzője és két helyi vonatkozású írás társszerzője. Három eredeti, helyi vonatkozású történelmi írás újrakiadásának a szerkesztője. 2002-2013 között a Pelsőci Hírnök időszak kiadvány szerkesztője volt. Munkatársaival 2016-ban kiadták Barangolások Pelsőc történelmében című könyvüket. Több községi és kerületi kitüntetés tulajdonosa. 2011-ben megalapította a Pro Pátria Pelsőciensis Társaság történelmi irányultságú Facebook oldalát.

Ugyanabban az évben létrehozta az egykori nagymúltú társaság emlékére a Rozsnyói Társalgási Egylet kétnyelvű Facebook oldalt, azzal a szándékkal, hogy megismertesse a nyilvánosságot kutatói és gyűjtési eredményeivel és bemutassa Rozsnyó város kultúrtörténeti értékeit. Ettől kezdve majd minden nap közöl Rozsnyó történéseihez kapcsolódó fényképeket, képeslapokat, meglátásait a helyi személyiségekről, irodalmi művekről, műalkotásokról, amelyek a város jelenéhez és múltjához kötődnek. Beke Zoltán és Derda Sándorral közösen együttműködve szerkesztette 2002-ben A rozsnyói Kossuth szobor története 1902-2002 című könyvet. 1999-ben megérintette a pelsőci zsidók tragikus sorsa, amelyet publikált, ezért néhány évvel később Filicky Pállal közösen megírták a rozsnyói izraelita közösség rövid történetét. Több polgártársaival együtt kezdeményezője volt a városháza falán elhelyezett a holokauszt rozsnyói áldozatainak emlékére készített emléktábla létrejöttének. Részt vállalt a városi temetőben a 2005-ben felállított holokauszt emlékmű megteremtésében, létrehozásában. 2006-ban megírta ezen emlékmű keletkezésének történetét, majd rá egy évre külön kiadványban megírta e történet epilógusát, zárszavát. 2008-ban összegyűjtötte és megszerkesztette Markó

Miklós: Rozsnyó és vidékebeli 1848-49-iki honvédek élményei című írásának magyar nyelven közreadott kiadványát.

Mindig közel álltak hozzá azok az emberek, akik ellenszolgáltatás nélkül, önkéntesen társadalmi munkát vállaltak és lelkesedéssel, örömmel végezték azt, az egész helyi közösség javára. Példaképei Szentpétery Sámuel krónikás, Tichy Kálmán festőművész és író, Krajcsi Éva levéltáros, Támár Hedvig bibliográfus és Tököly Gábor történész. Ezek a személyiségek egész biztosan megérdemlik a hálánkat és az önkormányzat elismerését. A polgármesteri díj adományozása nagy elismerés számára, de egyben ösztönzés is arra, hogy egészségéhez, erejéhez képest a jövőben tovább folytassa munkáját. Akitüntetést, elismerést hálásan fogadja, köszöni és igyekezni fog nem okozni senkinek sem csalódást.